

ÅLESUND KOMMUNE

Årsplan

Barnehageåret 2023-24
Valle barnehage

Trygghet, Respekt og Engasjert

Innhald

Føremålet med barnehagen sin årsplan.....	4
Årsplanen sin funksjon.....	4
Årsplanen sin funksjon	4
Barnehagen sitt samfunnsmandat	4
Verdiar	6
Barnehagen sitt innhald	6
Satsingsområder.....	8
Barns medverknad.....	10
Samarbeid.....	11
Samarbeid mellom heimen og barnehagen	11
Samarbeid mellom barnehagen og andre aktørar	12
<i>Teieplikt, opplysningsplikt og avvergeplikt</i>	12
Overgangar	13
Når barnet byrjar i barnehagen	13
Overgongar i barnehagen.....	14
Å skifte avdeling, kan vere ei stor omveltning for både born og foreldre. Overgangar er naudsynte og kan opplevast meiningsfulle, men det krev at endringa er mest mogleg «forståeleg». For barnet inneber dette ei oppleving av samanheng mellom heim og barnehage. Det må skapast kontakt og forbinding frå det kjente til det ukjente, og dei vaksne skal vere bindeledd og skape heilheit. Dette er for øvrig viktige faktorar når born skal skifte avdeling/ gruppe innad i barnehagen.	14
Overgongen mellom barnehage og skule	14
Barnehagen som pedagogisk verksemd.....	16
Planlegging	16
Vurdering.....	16
Dokumentasjon	17
Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbodet for barn som treng ekstra støtte	18
Arbeidsmåttane til barnehagen.....	18
Progresjon	18
Fagområda.....	20
Kunst, kultur og kreativitet.....	20
Natur, miljø og teknikk	20
Etikk, religion og filosofi	20
Nærmiljø og samfunn.....	20
Kommunikasjon, språk og tekst	21

Kropp, rørsle, mat og helse	21
Mengd, rom og form	21
Kjelder	23

Årsplanen er eit arbeidsreiskap for barnehagepersonalet og dokumenterer vala og grunngivingane til barnehagen
(Rammeplan for barnehagen - innhald og oppgåver, 2017, s. 37)

Barnehagen er ei pedagogisk verksemd der innhaldet skal planleggast og vurderast. Barnehagen sitt pedagogiske arbeid skal vere grunngjeven i Barnehagelova og i Rammeplanen. Med utgangspunkt i Rammeplanen skal barnehagen sitt samarbeidsutval fastsetje ein årsplan for den pedagogiske verksemda.

Det vert utarbeidd ein årsplan for kvart barnehageår i kvar barnehage. Årsplanen vert publisert på nett og sendt ut via epost til alle foreldre og føresette når den er fastsett. Årsplanen ligg til grunn for vidare arbeid med planar for kortare og lengre tidsrom, og for ulike barnegrupper ved behov.

Årsplanen sin funksjon

Årsplanen skal synleggjere korleis barnehagen omsett barnehagelova i praksis, og arbeider målretta for å sikre det pedagogiske arbeidet. Ifølgje rammeplanen har planlegging av barnehagen sitt innhald og arbeid fleire funksjonar:

- Personalet får grunnlag til å tenke og handle systematisk i det pedagogiske arbeidet
- Det gjev kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppa
- Synleggjer barnehagen si tolking og realisering av rammeplanen
- Gjev utgangspunkt for refleksjon og utvikling av verksemda

Barnehagen sin årsplan er også eit viktig dokument for eigar og myndigheitene si oppfølging og tilsyn med barnehagen. Den er nyttig å bruke i samarbeid med føresette og andre samarbeidspartnarar.

Barnehagen sitt samfunnsmandat

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter.

De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering

(Barnehagelova, 2005, §1.Formål)

Presentasjon av Valle barnehage

Valle barnehage er eigd og driven av Ålesund kommune. Den blei bygd på 90-tallet, og i 2008 blei barnehagen utvida og fekk nye lokale. I dag er alle dei kommunale barnehagane delt inn i verksemder. Valle barnehage er ein av seks barnehagar som til saman utgjer Verksemd Ålesund Indre og Nordre (Harøy, Stette, Skodje, Prestemarka, Valle og Årøyhaugen bhg.).

Alle verksemder har eigen verksemdsleiar og kvar barnehage har eigen styrar.

Valle barnehage har to avdelingar, med totalt fire grupper og per August 2023 har vi 51 barn og 13 tilsette

Barnehagen ligg midt i flott naturområde med utsikt til fjord og fjell. Det betyr at vi lett kan nytte både fjell, skog og fjøre når vi legg ut på tur. Vi har nær tilknyting til Valle skule med tilgang til gymsal og samarbeid angående overgang til skule.

Namna til avdelingane er henta frå det vakre uteområdet vårt «Furuhaugen og Blåbærtua» Dei representerer det flotte mangfaldet av blåbærlyng og furutrær.

Valle barnehage vert driven etter heimel i lov om barnehager. Rammeplanen for barnehagen gir føringar for innhaldet og oppgåvene til barnehagen. Årsplanen vår gir oversikt over den pedagogiske verksemda, samtidig som den beskriv barnehagen sine satsingsområder. Den seier noko om korleis vi er organisert, og korleis vi arbeider med omsorg leik og læring . Vi følger dei nasjonale krava til bemannings og pedagognorm.

Kontaktinformasjon

Valle barnehage
Vallemyrane
6260 Skodje

Telefonnummer
95875569 Verksemdsleiar
95254713 Styrar
41162971/91737560 Furuhaugen
41176130 Blåbærtua

sigrun.vollen@alesund.kommune.no
janne.aamelfot@alesund.kommune.no

Visjon

Visjon for kommunalområde opplæring Robuste menneske med evne, vilje og mot til samskaping
Visjon for Ålesund kommune Nasjonal slagkraft, regional attraktivitet og lokal identitet
Visjon Valle barnehage: Med barnet i sentrum Positiv vekst gjennom leik og læring i eit miljø prega av tryggleik, kreativitet og gjensidig respekt

-Vi arbeider heile tida med å gjere visjonen vår synleg, den skal vere utgangspunktet for alt arbeidet som vi gjer i Valle barnehage.

-Visjonen skal vere ein raud tråd, i planer, gjennomføring, dokumentasjon og vurdering.

-Visjonen vår skal vere levende gjennom arbeidsdagen og bli reflektert og vurdert på faste møteplasser.

Verdiar

I følgje rammeplanen skal verdigrunnlaget til barnehagen, formidlast, praktiserast og opplevast i alle delar av det pedagogiske arbeidet i barnehagen. Barnehagen skal ha ei heilskapleg tilnærming til barna si utvikling. Vårt samfunnsmandat er i samarbeid og forståing med heimen å vareta barna sitt behov for omsorg, leik, og fremje læring og danning som grunnlag for ei allsidig utvikling. Vi må sjå omsorg, danning, leik og læring i ein samanheng.

Ålesund kommune sine verdiar er: Open-modig og engasjert. Desse verdiane er utgangspunktet i arbeidet til alle ansatte i Ålesund kommune.

Valle barnehage sine verdiar er

Trygg: Omsorg, faste rutiner, stabilitet.

Respekt: Foreldresamarbeid, barns medverknad, kommunikasjon.

Engasjert: Tilstadeverande, løsningsorientert, endringsvillig.

Dette er verdiar som vi arbeider etter i kvardagen, vi arbeider heile tida med kva desse betyr for oss i det daglege arbeidet med barn og foreldre.

Barnehagen sitt innhald

Innhaldet i barnehagen skal vere allsidig, variert og tilpassa enkeltbarnet og barnegruppa. Ein skal sjå arbeidet med omsorg, danning, leik, læring, sosial kompetanse og

kommunikasjon og språk i samanheng og samla bidra til den allsidige utviklinga til barna.
(Rammeplanen kap 3)

Vi brukar rammeplanen til all planlegging i barnehagen, deriblant er omsorg, leik, læring og danning viktig utgangspunkt for det daglige arbeidet vårt

Omsorg: Vi i Valle barnehage er opptekne av at barna skal gå inn i trygge og gode relasjonar med barn og vaksne på avdelingane. Med dette meiner vi at dagane skal vere prega av at barna skal få nærleik, føle seg sett, høyrte og anerkjent og alle primærbehova blir dekt. Barna skal få den tida dei treng til å føle seg trygg. I starten synes vi det er heilt greitt at barna får velje seg den vaksne dei peikar ut som den trygge. Deretter kan vi utvide tryggleikssirkelen deira. Ved god omsorg styrkar dette barnets føresetnadar for å utvikle tillit til seg sjølv og andre.

Dagen i barnehagen skal vere prega av omsorg, glede og eit godt fellesskap der alle opplever at dei har gode vener å leike saman med

Sosial kompetanse blir utvikla kontinuerlig gjennom handlingar og opplevingar gjennom kvardagen vår. Vi vaksne ønskjer å vere gode rollemodellar for barna. Vi ønskjer at barna skal få innleving i andre sine kjensler og at dei skal forstå andre sine perspektiv og tankar.

Leik: Vi legg opp til mykje leik på avdelingane. Leik er som eit fellesspråk, og er ein viktig arena for barns utvikling og læring. Leik er derfor ikkje berre leik; leik gir glede og er lystbetont. Gjennom leik utviklar og bygg barna sosial kompetanse, skapar verdifull læring og erfaringar. Barna bearbeidar inntrykk, tilpassar seg og viser evna til å slappe av, la seg rive med og ha det morosamt aleine eller saman med andre. Barn skal meistre og kome ut og inn i leik men også kunne oppretthalde den, her blir vaksenrolla viktig for oss. Vi vaksne må vere bevisste i rolla vår, hjelpe barna, sette ord på og observere og reflektere over leiken. Vi skal være leikande og tilstadeværande vaksne.

Læring: Kvardagsaktivitetane i barnehagen vil gjenta seg kvar einaste dag. Det er svært viktig for denne aldersgruppa. Det å ha faste rutinar og rammer er med å skape oversikt og tryggleik for borna. I desse rutinane føregår det meste av læringa til det å bli eit sosialt menneske. Læring skjer igjennom all aktivitet og dagleg samspel med kvarandre. Barna lærer det å dele, vente på tur, korleis dei skal være mot kvarandre, grensesetting og mykje meir. Læring handlar om å prøve og feile. Prøve på nytt og til slutt meistre. Vi er oppteken av å legge til rette for at alle barna skal få halde på med noko dei er trygg på, likar og samtidig gi dei utfordringar i høve til det dei meistrar i dag og det dei kan meistre i morgon.

Danning: I fellesskap med andre utviklar barn sin identitet og sjølvstendigheit. Barnet samlar erfaringar gjennom kva det gjer, kva tilbakemeldingar det får av andre og kva det opplever. Dei tilsette skal anerkjenne barna med tankar, kjensler og intensjonar, og støtte barna sine forsøk på å skape mening i den verda dei er ein del av. Danning skjer i nære relasjonar til andre og på ulike arenaer gjennom heile livet. Danning byggjer på erfaringar. Erfaringane omfattar alt kva eit menneske aktivt gjer og opplever.

Kommunikasjon og språk

Kommunikasjon og språk påverkar og blir påverka av alle sider ved barnet si utvikling. I Valle barnehage anerkjenner og verdset vi barna sine ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, med rekna nonverbal kommunikasjon «teikn til tale» og teiknspråk. Gjennom aktiv bruk av dagtavle nyttar vi også bilete som støtte i kommunikasjon med barna.

Fysisk miljø

Det fysiske miljøet i Valle barnehage ber preg av eit miljø der det skjer mange spennande prosessar. Gruppene og barna som oppheld seg på romma gir sitt preg og dei innreier romma etter sine behov og etter ulike prosjekt.

Valle barnehage har eit fint uteområde som innbyr til fri utfolding og bruk av fantasien. Skogen vår har variert terreng og gir gode moglegheiter for variert leik. Det har i det siste blitt arbeida med opprustning av uteområdet og i somar fikk vi eit flott nytt leikeapparat på plass.

Sosial kompetanse

God sosial kompetanse blant barn vil føre til harmoni og balanse i barnegruppa. Det inneberer at barn skal få evne og kjennskap til å ta andre sitt perspektiv, vise omsorg, inngå på ein positiv måte i gruppa. Det er eit kontinuerlig arbeid der vi hjelper barna gjennom handling og opplevingar iløpet av dagen. Vi vaksne har ei stor oppgåve å fylle med å framstå som gode rollemodellar for barna.

Satsingsområder

-I Valle barnehage er eit av satsingsområda våre: Leik og trivsel ute.

Barna skal få oppleve mestringsfølelse i varierte omgivelser i leik og friluft, dette kan vere i frileik og i organiserte aktivitetar på uteområdet i barnehagen og på tur.

Gjennom varierte aktivitetar der vi brukar kroppen, utviklar barna språklige og matematiske evner.

Valle barnehage skal vere arena for daglig fysisk aktivitet og skal fremme barnas bevegelsesglede og motoriske kompetanse.

Glede	Aktiv leik	Progresjon
Voksenrolla	Uteleiken	Undring
Livsmestring og helse	Barns medverknad	Inkludering

Rekomp

Regionalt samarbeid for kompetanseutvikling i barnehage – REKOMP

Regional ordning for kompetanseutvikling skal stimulere til godt samarbeid mellom barnehagemyndighetene, barnehageeigarar, universitet og høgskular, Statsforvaltaren og andre aktørar. Ordninga bør sjåast i ein samanheng med andre satsingar og kompetansetiltak, til dømes kompetanseløftet for spesialpedagogikk. Den skal bidra til ei felles retning og forutsigbarheit for aktørane ved at det blir etablert fylkesvise samarbeidsforum der aktørane blir samde om ein langsiktig kompetanseplan for tilhøyrande regionar.

For å klare å kartlegge kva som er kompetansebehovet ut i kvar enkelt barnehage har nettverket i Nordre Sunnmøre satt ned ei arbeidsgruppe, som består av ein representant frå kvar kommune, PPT og private barnehagar. Arbeidsgruppa laga ein forms slik at ein fekk kartlagt behovet for kompetanseutvikling ute i den enkelte barnehage og kommune.

Region Nordre Sunnmøre består av Giske, Ålesund, Sula, Sykkylven, Stranda og Fjord kommune. Vi har 98 barnehagar i vår region, 40 kommunale og 58 private barnehagar. Samarbeidsforum i region Nordre Sunnmøre består av representantar både frå barnehage og skule:

- Statsforvaltaren i Møre og Romsdal.
- Nordre Sunnmøre regionråd
- Representant frå private barnehagar i Nordre Sunnmøre
- PBL
- Utdanningsforbundet
- Fagforbundet
- KS
- Skuleleiarforbundet
- Høgskulen i Volda

Region Nordre Sunnmøre har valt satsingsområde, kompetanseutvikling og strategiar ut i frå analyse og kartlegging i kvar enkelt barnehage.

Målet med Rekomp er å sikre at alle barn får eit likeverdig barnehagetilbod av høg kvalitet og skal bidra til å nå sektormåla for barnehage og nå måla i kompetanse for framtidens barnehage.

Barnehageåret 2023/24, so arbeider Valle barnehage med, utforming av det fysiske miljøet og rommet si betydning for språkleg aktivitet

Miljøfyrtårn:

Ålesund kommune har som intensjon at alle barnehagane skal miljøsertifiserast

- Miljøfyrtårn er eit verktøy slik at kommunen driv berekraftig internt og set minst mogleg klimafotavtrykk.
- Miljøfyrtårn er Norges mest brukte sertifisering for verksemdar som vil dokumentere sin miljøinnsats og vise samfunnsansvar.
- Ålesund kommune har som intensjon at alle barnehagar og skular skal sertifiserast

Bærekraft: Valle barnehage har bestemt at dei vil arbeide med Fn-bærekraftmål nr 12, som omhandlar ansvarlig forbruk og produksjon

- Vi kastar matavfall i merka boks, det tømst i matavfalldunken kvar dag.
- Vi sår og dyrkar grønnsaker
- Vi sorterar hermetikk, glas, papp, papir, plast og farleg avfall i egne merka dunkar.
- Vi kastar ikkje søppel i naturen når vi er på tur, men plukkar med oss søppel som vi finn.
- Vi vernar om naturen rundt oss både plantar og dyr.
- Vi deltar i «Hold Norge rent» på våren, der vi plukkar i nærområdet rundt barnehagen
- Vi er bevisst på bruk av papir
- Vi tar vare på bier og humler ved å ha blomster i barnehagen, vi har eget insektshotell

[FNs Bærekraftsmål - Gi Barna Håp \(gibarna.no\)](http://gibarna.no)

Barns medverknad

Barnehagen skal ivareta barna sin rett til medverknad ved å legge til rette for, og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagen sitt daglege innhald, jmf. Barnehagelova kap II- §3, grunnloven §104 og FNs barnekonvensjon artikkel 12 nr.1

I følge rammeplanen kapittel 4 skal barnehagen vere bevisst på dei ulike uttryksformene til barna og leggje til rette for medverknad på måtar som er tilpassa alder, erfaring, dei individuelle føresetnadene og behova til barna.

Verdien av pedagogisk dokumentasjon henger nøye saman med barnesyn der alle barn sees som kompetente, med evne, vilje og lyst til å utforske, leke og lære. Dette setter barns medverknad i planleggingsarbeidet i system og oppmuntrer til en nysgjerrighetskultur der utforskning er en sentral vei til læring.

Barna skal ta valg i leiken som dei er med på ilag med andre barn, bli respektert for den dei er, respektere andre og sette grenser for seg sjølv.

Barns medvirkning varierer etter alder og modenhet på barna, de tilsette må da tilrettelegge for mestring i dei forskjellige utviklingstrinna.

I prosessen der barn medverkar skal vi legge til rette for at barna også får være med gjennom heile fasen-planlegge, gjennomføre og evaluere. Når barna får vere med i denne prosessen, vil de få kjennskap til å medverke i ulike situasjonar som igjen fører til utvikling, læring og etter kvart endringar i barns åtferdsmønster og opplevingar av ein meningsfull barndom

Samarbeid

Samarbeid mellom heimen og barnehagen

Samarbeidet mellom heimen og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldra og barnehagepersonalet har eit felles ansvar for at barnet skal trivast og utvikle seg (Rammeplanen kap 5)

For å sikre samarbeid med heimen, skal kvar barnehage ha eit foreldreråd og eit samarbeidsutval.

Foreldrerådet (FAU) bestend av foreldre/føresette til alle barna og skal fremje deira felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppa skapar eit godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalet (SU) skal vere eit rådgjevande, kontaktskapande og samordnande organ. Samarbeidsutvalet bestend av foreldre/føresette og tilsette i barnehagen, slik at kvar gruppe er likt representert. Barnehagen sin eigar kan delta etter eige ønske, men ikkje med fleire representantar enn i kvar av dei andre gruppene.

Barnehageeigar skal syte for at saker av viktighet vert lagt føre for foreldrerådet og samarbeidsutvalet.

Su og Fau representantar blir valgt på foreldremøte om hausten, Su representantar blir konstituert på felles Su møte i verksemda Skodje/Ørskog. Faste oppgåver til Su er blant anna å godkjenne årsplan og viss det skjer endringar so gjeld drifta skal dei vere orienterte.

Fau er foreldrerepresentantar, dei er blant anna med på å arrangere dugnad og sosiale sammenkoster i barnehagen.

Alle barna som begynner i Valle barnehage har iløpet av den første tida oppstartsamtale, vi snakkar om korleis den første tida har gått, og legg ein felles plan for tida framover.

Vi gir tilbod om foreldresamtalar to gongar i året, alle skal ha minimum ein samtale i året. Viss det er behov so tek foreldre eller pedagog kontakt for ekstra samtalar.

Overgangssamtale for barn som skal begynne på storbarnsavdeling har vi i veke 21.

Hautfest, julefest og sommarfest er dei faste foreldre arrangementa som vi har i barnehagen, sommarfest er det Fau som arrangerar.

Samarbeid mellom barnehagen og andre aktører

Regjeringen forventer – at kommuner og fylkeskommuner arbeider målretta for ein felles kultur for samarbeid på tvers av tenestene for å gi barn og unge som treng det, et helskapeleg tilbud. Godt tverrfaglig samarbeid handlar om at ulike fagmiljø arbeid saman og ser tilboda til barn og unge i samanheng
(Meld.St. 6, 2019-2020, s. 6)

I Ålesund kommune samarbeidar barnehagane tverrfagleg med ulike aktører som til dømes PPT, Barneverntenesta, Helsestasjonar, fagstab, skular m.m

Samarbeidsaktører særskilt for Valle barnehage: Opplæringskontoret, Høgskulen i Volda, brannvesen, bibliotek, Valle barneskule mm.

Vi har eige bibliotek i barnehagen med bøker som vi får låne frå biblioteket på Skodje. I dette biblioteket kan dykk låne bøker og lese heime ilag med barna.

Teieplikt, opplysningsplikt og avvergeplikt

Barnehagelova § 44 pålegg teieplikt om forhold dei tilsette i barnehagen blir kjent med gjennom si stilling (jf. Fvl. § 13). Teieplikta er ein viktig føresetnad for at barnehagen skal bli informert om opplysingar i høve familieforholda til barn som kan vere avgjerande for opphald, trivsel og utvikling i barnehagen.

Barnehagelova § 46 pålegg tilsette i barnehagen, utan hinder av teieplikt, å gi opplysingar til barnevernstenesta når det er grunn til å tru at det fins mishandling av barn i heimen eller andre formar for alvorleg omsorgssvikt, også kalt meldeplikt. I tillegg skal ein gi opplysingar til barneverntenesta når ein bli bedd om det.

Ifølge straffelovens generelle bestemming om avverge, §196, er einkvar forplikta til å søke å avverge ei straffbar handling eller følgjene av den, på eit tidspunkt då det fremdeles er mogleg, og det framstår som sikkert eller mest truleg at handlinga er eller vil bli begått. Den generelle avvergingsplikta gjeld også tilsette i barnehagen.

Alle tilsette i barnehagen har godkjent politiattest

Overgangar

Når barnet byrjar i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldra leggje til rette for at barnet kan få ein trygg og godt start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutinar og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjonar og knyte seg til personalet og til andre barn (Rammeplanen kap 6)

Barnehagen er ein institusjon for omsorg, danning, leik og læring, og den skal bidra til ein god start på livet og livslang læring. I samarbeid med foreldre skal barnehagen leggje til rette for at barnet skal få ein trygg og god start på barnehagelivet. Når barnet kjenner seg trygg, vil det lettare ha fokus på utforsking, leik og læring.

Livet består av mange overganger, men nokre er større og meir krevjande enn andre. Det å starte i barnehagen er ei stor omveltning for både born og foreldre. Overgangar er naudsynte og kan opplevast meiningsfulle, men det krev at endringa er mest mogleg «forståeleg». For barnet inneber dette ei oppleving av samanheng mellom heim og barnehage. Det må skapast kontakt og forbinding frå det kjente til det ukjente, og dei vaksne skal vere bindeledd og skape heilheit. Dette er for øvrig viktige faktorar også når born skal skifte avdeling/ gruppe innad i barnehagen.

«Rammeplan for barnehagen» (2017) fastslår at barnehagen skal

- Tilpasse rutinar og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjonar og knyte seg til personalet og til andre barn
- Personalet skal sørge for tett oppfølging den første tida, slik at barnet kan oppleve tilhøyrse og føle at det er trygt å leike, utforske og lære.

Mange born byrjar i barnehagen i ein alder der dei er spesielt sårbare når det gjeld separasjon frå mor og far. Ein eitt-åring har behov for støtte til å regulere egne kjensler, og dei har avgrensa kognitive føresetnadar til å forstå kva som skjer når foreldre forlet dei i barnehagen.

Gode relasjonar til personalet i barnehagen er med på å minske overveldande og utrygge opplevingar for barnet. Trygg tilknytning er når born oppfattar at dei vaksne er tilgjengelege for støtte, merksemd, beskytting og trøst.

Tilvenning handlar i stor grad om å venne seg til nye rutiner og aktivitetar. Tilknytning handlar om å knyte seg kjenslemessig til *ein*, eller fleire, omsorgspersonar. Tilvenning kan gå relativt raskt, men tilknytning krev lenger tid.

Foreldre oppmodast om å setje av god tid i starten av tilvenninga, slik at bornet får høve til å bli trygg og kjent i eige tempo. Gode overgangar fordrar god dialog mellom foreldre og personale. Det skal brukast tid på å utveksle informasjon med kvarandre. Ein tilknytningsperson eller ein kontaktperson har hovudansvar for å knyte seg til barn og foreldre i starten, og denne vil vere som eit bindeledd mellom heim og barnehage. På sikt vil denne personen representere emosjonell tryggleik for barnet når mor og far er borte

Overgongar i barnehagen

Personalet skal sørge for at barnet og foreldra får tid og rom til å bli kjende med andre barn og anna personale når eit barn byter gruppe (Rammeplanen kap 6)

Å skifte avdeling, kan vere ei stor omveltning for både born og foreldre. Overgangar er naudsynte og kan opplevast meiningsfulle, men det krev at endringa er mest mogleg «forståeleg». For barnet inneber dette ei oppleving av samanheng mellom heim og barnehage. Det må skapast kontakt og forbinding frå det kjente til det ukjente, og dei vaksne skal vere bindeledd og skape heilheit. Dette er for øvrig viktige faktorar når born skal skifte avdeling/ gruppe innad i barnehagen.

Personalet skal også sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjende med andre barn og anna personale når eit barn byter avdeling innad i barnehagen. I veke 21 so har pedagog på Furuhaugen og pedagog på Blåbærtua, overgangsmøte med informasjonsutveksling om barna som skal over til Furuhaugen.

Overgangen mellom barnehage og skule

Barnehagen skal i samarbeid med foreldra og skulen leggje til rette for at barnet kan få ein trygg og god overgang frå barnehage til skule, og eventuelt til skulefritidsordninga (Rammeplanen kap 6)

Samarbeid og samanheng

Barn og føresette i Ålesund skal føle seg trygge på at både barnehage og skule gjer sitt beste for å **skape kontinuitet og samanheng i opplæringsløpet**, og at kvart enkelt barn vert sikra ein god overgang frå barnehage til skule.

Dette krev tett samarbeid med barna og dei føresette, og mellom tilsette i barnehagen, skulen og SFO.

Føresette har ei avgjerande viktig rolle i overgangen i forhold til å vere in støttespelar for barnet og samarbeide tett med dei tilsette i barnehage, skule og SFO

Valle barnehage og Valle skule utarbeider ein samarbeidsplan som foreldre får tilsendt iløpet av hausten

Dette kan du forvente det siste året før barnet starter i skulen:

- ☑ At barnehagen har eit eige pedagogisk opplegg for skulestartarane
- ☑ At barnet ditt vert invitert til arrangementet og besøk i skulen
- ☑ At dei tilsette ved barnehagane og skulane samarbeider om ein trygg overgang til skulen
- ☑ At overgang til skule er tema i siste foreldresamtale våren før skulestart

☒ At all informasjon som vert utveksla mellom barnehage og skule om ditt barn er godkjent av deg som føreset

☒ At barnehagetida vert avslutta på ein god måte

Her er lenka som du kan følgje for å kome inn på brosjyra om overgang frå barnehage til skule

<https://alesund.kommune.no/barnehage-og-skole/barnehage/overgang-fra-barnehage-til-skole-og-sfo/>

Barnehagen som pedagogisk verksemd

Barnehagen skal vere ei pedagogisk verksemd som skal planleggast og vurderast. Barn og foreldre har rett til å medverke i desse prosessane. (Rammeplan kap 7)

Planlegging

Barnehagen skal tenke og handle langsiktig og systematisk, og planlegginga må basere seg på kunnskap om barn sin trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe (Rammeplan kap 7)

Vurdering

Hovudformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får eit tilbod som er i tråd med lov og forskrift (Rammeplan kap 7)

<p>Planlegging av aktivitetar i tråd med:</p> <p>Rammeplan</p> <p>Årsplan</p> <p>Prosjektplan</p>	<p>PLANLEGGING, DOKUMENTERING OG VURDERING I VALLE BARNEHAGE</p>	<p>Pedagogisk dokumentasjon er dokumentasjon som skal nyttast til grunnlag for vurdering og refleksjon av eigen praksis. Dette kan vere:</p> <p>Bileter med tekst</p> <p>Månadsbrev</p>
<p>Alle tilsette i Valle barnehage har avsett tid til dette arbeidet.</p> <p>Planleggingsskjema med utgangspunkt i kva, kvifor og korleis.</p> <p>Vi brukar og den didaktiske relasjonsmodellen i planlegginga vår.</p>		<p>Kartlegging ved hjelp av «TRAS» og «Alle Med» ved behov. Dette skal alltid godkjennast av foreldre.</p>
<p>Føresetnadar ein tek omsyn til i planlegginga:</p> <p>Barnegruppa sitt behov</p> <p>Einskildbarn sitt behov</p> <p>Tal på barn</p> <p>Tal på vaksne</p> <p>Tilgjengeleg utstyr, rom og liknande.</p>	<p>Pedagogisk verktøy i barnehagen:</p> <p>Snakkepakken</p> <p>Inped-aktivitetskort</p> <p>Inped-samtalekort</p> <p>Språkkista</p> <p>Barnehagebibliotek</p>	<p>Vurdering:</p> <p>Etter aktivitetar som er planlagt med planleggingsskjema</p> <p>Den daglege drifta vurderast jamleg i ped.leiarmøte, team-møter og personalmøter</p> <p>Evaluering på planleggingsdagar</p>

Dokumentasjon

Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i arbeidet med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske verksemda. Vurderingar i høve trivsel og allsidig utvikling skal dokumenterast når det er naudsynt for å gi eit tilrettelagt tilbod. Barn har rett til vern om sin personlige integritet. Foreldre har rett til å sjå og få utlevert dokumentasjon om eigne barn, og til å få sletta eller korrigert opplysingar som er feilaktige eller misvisande. (Rammeplan kap 7)

Dokumentasjon skal gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemynde informasjon om kva barn opplever, erfarer og lærer og gjer i barnehagen, samt vise korleis barnehagen oppfyller krava i barnehagelova og rammeplanen.

Dokumentasjon er ein veldig viktig del av arbeidet vi gjer i barnehagen. Skal vi utvikle oss må vi planlegge, vurdere og dokumentere arbeidet som vi gjer, dette skaper progresjon og utvikling.

Har vi samtalar eller møter skal disse dokumenterast og lagrast på faste plassar, denne dokumentasjonen er viktig for vidare utvikling.

Vi dokumenterer blant anna gjennom månadsbrev, bilete, produkt som barna lagar, daglig informasjon på tavle. Dei tilsette utarbeider og evaluerer planar i forbindelse med aktivitetane som vi gjer i barnehagen, dette er god dokumentasjon med tanke på vidare utvikling. Årsplan og rammeplan legger føring for det vi planlegg og dokumenterar i barnehagen.

I tillegg dokumenterar vi det daglige pedagogiske arbeidet ilag med barna, ved hjelp av bilde. Vi har fokus på å ta bilde av aktivitet og hendingar framfor enkeltbarn og portrett. Dette for å ha fokuset på det pedagogiske arbeidet.

Satsingsområdet vårt i ReKomp for dette barenhageåret, er observasjon, planlegging og vurdering.

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbodet for barn som treng ekstra støtte

Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbodet etter barna sine behov og føresetnadar, også ved behov for ekstra støtte i kortare eller lengre periodar. Barnehagen skal arbeide målretta og systematisk for at barn som treng ekstra støtte får eit inkluderande og likeverdig tilbod, og slik vere ein del av eit meningsfullt fellesskap. Om det er grunn til å tru at barnet sitt behov ikkje kan dekkast innanfor det allmennpedagogiske tilbodet, skal barnehagen opplyse foreldra om retten til å krevje ei sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp. Barnehagen skal sørge for at barn som mottek spesialpedagogisk hjelp, inkluderast i barnegruppa og i det allmennpedagogiske tilbodet. (Rammeplan kap 7)

Når vi planlegg det pedagogiske tilbodet i barnehagen, planlegg vi eit tilbod som skal passe til alle barna på gruppa, det skal vere eit allmennpedagogisk tilbod. Vi arbeidar målretta for at dei barna som treng ekstra støtte får det i eit meningsfullt fellesskap med dei andre barna i barnehagen.

Viss det er nokon som ikkje får dekkja sine behov innanfor det allmennpedagogiske arbeidet, drøftar vi retten til å krevje ei sakkyndig vurdering ilag med foreldra.

Dei som mottek spesialpedagogisk hjelp, skal inkluderast i barnegruppa ilag med dei andre barna i gruppa, alle skal vere ein del av gruppa der dei er i si utvikling.

I Valle barnehage tilrettelegger vi det allmennpedagogiske tilbodet for barna som treng ekstra støtte gjennom blant anna.

1. Dagtavle for alle barna
2. Inndeling i grupper deler av dagen
3. Bruk av lese tv
4. Leikegrupper

Arbeidsmåtene til barnehagen

Progresjon

Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom val av pedagogisk innhald, arbeidsmåtar, leiker, materiale og utforming av fysisk miljø (Rammeplan kap 8)

Målsettingar i dette arbeidet

- At alle tilsette i barnehagen arbeider i tråd med loverka og føreskriftene for oppgåver og innhald i barnehagen.
- Sikre barn si positive utvikling gjennom mangfaldige aktivitetar i ulike miljø
- Involvering og medverknad frå barn skal prege kvardagen.

Barnemøter

I Valle startar dagen som oftest med barnemøte. Dette møte skal bære preg av dialog, turtaking, lytte, bli lytta til, ta val og reflektere saman med andre barn. I barnemøta får barna systematisk oppleving med demokratiske prosessar. Dei skal få opplevingar der dei kjenner at dei meistrar å vere ein del av ei gruppe. Dette handlar om å ta initiativ, vente på tur, lytte til andre, bli lytta til, få lov til å velje, av og til få det slik som ein sjølv vil og av og til la fleirtalet bestemme. Barn som meistrar å veksle mellom desse rollene, vert trygge barn som ynskjer å påverke omgjevnadane sine på ein positiv måte.

Temaarbeid

Vi har valgt å arbeide med rammeplanen sine sju fagområder gjennom prosjekt og tema arbeid. Gruppene har valgt ulike prosjekt som dei arbeider med gjennom heile året. Prosjektarbeid skal prege kvardagen og arbeidet skal bære preg av medverknad og involvering. Barna sine innspel, initiativ og opplevingar skal difor ha ein stor plass.

Eit slikt arbeid vil ha ulik form utifrå alder, interesse og samansetjinga vi har i barne og personalgruppa. Planane som dei vaksne har for arbeidet skal i utgangspunktet vere so fleksible at barn i stor grad skal setje sitt preg på framdrifta. Deltaking og det å få oppdage ulike fenomen, sjå samanhengar utifrå eigne opplevingar og refleksjonar er den mest effektive måten å lære på. Barn treng vaksne ikring seg som forstår dette. Denne arbeidsmetoden vil også sikre progresjon i arbeidet då ein skal planlegge pedagogisk innhald ut i får kor barna er i utviklinga til ei kvar tid.

Kosthald i barnehagen:

Valle barnehage serverar alle måltid i barnehagen, frukost, lunsj og fruktmåltid. Vi legg vekt på eit sunt og variert kosthald. Maten som serverast i barnehagen skal bidra til vekst og utvikling og gi føresetnad for ei god helse for barna.

Når vi går på tur har vi ofte med niste eller vi lagar mat på tur, maten som blir laga på bål og primus smakar ofte ekstra godt. Vi har og bål plass på barnehageområdet som ofte blir brukt.

Måltida som blir servert i barnehagen er ein arena som gir mulighet for matglede og fellesskap frå tidlige barneår. I rammeplanen so står det at personalet skal legge til rette for at måltider og matlaging bidreg til måltidsglede, deltakelse, samtalar og fellesskapsfølelse hos barna. I Valle barnehage brukar vi måltidet aktivt som møteplass for sosialt samspel og gruppetilhørigheit.

I barnehagen vil vi gjere alt for barns beste. Eit godt og variert kosthald i trygge og positive omgjevelsar, vil kunne gi ei rekke helsegevinstar både i oppveksten og seinare i livet.

[Måltidsglede – Matjungelen](#)

Fagområda

Rammeplanen har sju fagområde som barnehagen skal jobbe med. Eit fagområde vil sjeldan opptre åleine. Vi arbeider tverrfagleg, gjennom varierte prosessar og arbeidsmåtar. Det er viktig med progresjon, variasjon og tilrettelegging med tanke på barna sine ulike behov. Dei ulike faga vil gli over i kvarandre, og verte ein naturleg del av ei leikprega læring. Vi vil gjennom ulik dokumentasjon og vurdering vise korleis barna har fått varierte opplevingar med dei ulike faga.

Kunst, kultur og kreativitet

Fagområdet handlar mellom anna om opplevingar med uttrykksformer som kunst, teater, musikk og dans, litteratur og arkitektur. Og ikkje minst om barna sitt eige uttrykk. Opplevingar med kunst og kultur i barnehagen kan leggje grunnlag for tilhøyrslø, deltaking og eige skapande arbeid. I arbeid med fagområdet skal personalet stimulere nysgjerrigheit, utvide forståinga deira og bidra til undring, undersøkingar, utprøvingar og eksperimentering.

Natur, miljø og teknikk

Barna får høve til å eksperimentere, få kunnskap, innsikt og opplevingar gjennom naturen og nærmiljøet. Barna skal få erfaringar i korleis teknikk kan brukast i kvardagen og leiken. Naturen gjev rom for eit mangfald av opplevingar og aktivitetar til alle årstider og i all slags ver. Naturen er ei kjelde til vakre opplevingar og gir inspirasjon til estetiske uttrykk. Vi er nysgjerrige og forskar på det vi oppdagar ute. Slik får vi stadig meir kunnskap om dyr, vekstar, naturfenomen og samspelet i naturen og mellom naturen og menneska.

Etikk, religion og filosofi

Dette er eit omfattande og viktig fagområde. Det handlar om korleis vi stiller (forheld) oss til kvarandre. Fagområdet ser særleg på barnehagen sitt samfunnsmandat og verdigrunnlag i eit samfunn som er prega av livssynsmangfald.

Barn undrar seg over mange tema, og gjerne det vi vaksne kallar eksistensielle spørsmål. I barnehagen gjev vi tid og rom til slike samtalar med barna. Respekten for liv er grunnleggjande og noko vi lærer barna. Vi ynskjer å bidra til respekt for alle menneske gjennom kjennskap til, kunnskap om og forståing for andre kulturar og religionar. I samtale med barna prøver vi å stille opne spørsmål, slik at barna sine eigne tankar og svar får plass. Slik er vi med å byggjer identitet og sjølvbiletet til kvart einskild barn, og gjev basis for gode verdiar og haldningar. Barna skal verte møtt av anerkjennande og respektfulle vaksne og den daglege omgangsforma skal bere preg av dette. Med dette meiner vi at barna da lærer seg og anerkjenne og respektere andre.

Nærmiljø og samfunn

Barns medverknad i kvardagslivet i barnehagen legg grunnlaget for vidare innsikt i og erfaring med å delta i eit demokratisk samfunn. Kulturelt mangfald, ulike levemåtar og forskjellige familieformer er ein del av fagområdet. Å sjå seg sjølv i forhold til andre og i forhold til miljøet er ein viktig del av det å utvikle ein trygg identitet. Vi brukar lokalsamfunnet aktivt, og gjennom opplevingar og erfaringar i nærmiljøet skal barna få kjennskap til samfunnet rundt seg. Vi bruker brannstasjon, biblioteket, kommunehus, kyrkje, skule, andre barnehagar m.m.

Kommunikasjon, språk og tekst

Barnehagen skal arbeide bevisst med å støtte barna si språklege utvikling, og utvikle barna si evne til å kommunisere med andre på ein presis og variert måte. Gjennom språket gir barna uttrykk for tankar, kjensler og meiningar. Språket er identitetsdannande og barnehagen skal gi eit godt språkmiljø. Vi er opptekne av å ha eit rikt og godt språkmiljø med mykje bruk av snakkepakken, språksprell, høgtlesing og gode samtalar med barna. Lydar, rytme i språket, tal og bokstavar, tekst og bilete er døme på ulike måtar vi nærmar oss dette fagområdet på.

Kropp, rørsle, mat og helse

Vaner og handlingsmønstre tek form allereie frå tidlig alder. Gode vaner som tileignast i barnehagealder kan vare livet ut. Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve glede ved å bevege seg, matglede, matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Barna skal inkluderast der dei kan få vere i bevegelse, leik og sosial samhandling og oppleve motivasjon og meistring ut i frå eigen føresetnadar. Barnehagen skal bidra til at barn blir kjend med kroppen sin og utviklar medvit om eigne og andre sine grenser. Gjennom medverknad i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiverast til å spise sunn mat og få grunnleggande forståelse for korleis sunn mat kan bidra til god helse. Vi nyttar til dømes gymsal, dei ulike leikeplassane våre og naturområda i nærmiljøet. Vi har uteleik, tur dagar, ski, ake og aktivitetsdagar kor barnehagen legg vekt på å gje barna varierte opplevingar med ulike årstider, natur og terreng. Barnehagen legg vekt på å servere sunne måltid. Dette inneber minst mogleg sukker i kosten. Vi har grovt brød og variert pålegg og varmmat med utgangspunkt i sunne råvarer.

Mengd, rom og form

Gjennom leik, kvardagsaktivitetar og eksperimentering skal barna få moglegheit til å utvikle den matematiske kompetansen sin. Vi vil skape eit miljø som set fokus på samanhengar, størrelse, form, system, sortering, matematisk samtale og refleksjon gjennom leikeprega læring. Barna tel, sorterar og orienterer seg naturleg i høve tal, former og rom på mange ulike måtar. Å telje kan vi gjere over alt, og former kan vi jakte på når som helst. Denne naturleg gryande matematiske interessa stimulerer vi dagleg ved å vere nysgjerrige saman ved barna.

Årshjul Valle barnehage 2022/23

Planleggingsdag	18.08.2023
Oppstart og vennskap	30.08.2023
Planleggingsdag	12.09.2023
Brannmanddag	22.09.2023
Foreldremøte	03.10.2023
Haustfest	25.10.2023
Nissefest	01.12.2023
Lucia	13.12.2023
Juletreffest	22.12.2023
Planleggingsdag	02.01.2024
Samenes nasjonaldag	06.02.2024
Vinterleikar	Veke 7
Planleggingsdag	11.03.2024
Påskefest	22.03.2024
Gjenbruksfest	26.04.2024
Planleggingsdag	10.05.2024
Prøve 17 Mai	16.06.2024
Beachfest/sommarfest	Veke 25

Kjelder

Rammeplan for barnehagen: <https://bit.ly/2RloJjp>

Barnehagelova: <https://bit.ly/2yd6svp>

Stortingsmelding nr 6: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-6-20192020/id2677025/>

FN`s berekraftsmål: <https://www.fn.no/Om-FN/FNs-baerekraftsmaal>

Barnekonvensjonen: <https://www.fn.no/Om-FN/Avtaler/Menneskerettigheter/Barnekonvensjonen>